

5. Покровский С.В. Совершенствование механизма функционирования интеллектуального капитала: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. эконом. наук: спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством»// В.С. Покровский. – М.: 2009. – С.8

6. Пронина И.В. Интеллектуальный капитал: сущность, структура, функции [Электронный ресурс] / И.В. Пронина// Журнал «Аналитика культурологии». – Режим доступа: <http://analiculturolog.ru>

Annotation.: In the article “intellectual capital” category and its structure were defined, the main functions were indicated and its place and meaning in the development of country’s economy were shown.

Key words: human capital, intellectual capital, intellect, intellectual property.

УДК 338.48-6:2

Баженова С.Е., д.і.н., професор кафедри управління персоналом і туризму

РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ: ХРИСТІЯНСЬКІ СВЯТИНІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

В статті висвітлюється стан і перспективи розвитку релігійного туризму Хмельниччини.

Ключові слова: туризм, християнські святині, перспективи.

Релігійний туризм, який в останні роки виокремився у сфері туризму, став його потужною складовою. Цьому сприяли умови, що склалися впродовж декількох років: законодавче забезпечення свободи віро сподівання; повернення храмів релігійним громадам; реставрація сакральних пам’яток; наявність практично в усіх регіонах України святих місць; фактична переорієнтація релігійного туризму з екскурсійного на паломницький.

Християнські святині, що знаходяться на теренах Хмельницької області викликають інтерес у багатьох науковців та пересічних громадян, як об’єкти релігійного туризму. Проблеми визначення рівня організації релігійних та паломницьких турів туристичними підприємствами до визначних духовних центрів України, рівня розвитку самодіяльного релігійного туризму є об’єктом вивчення для широкого кола спеціалістів.

В результаті багатовікового історичного розвитку Україна є багатоконфесійною державою. Понад 97% зареєстрованих в Україні релігійних громад – християнські.

На Хмельниччині більшість релігійно – туристичних об'єктів є пам'ятками архітектури і це розширює можливості їх використання у туризмі. Пам'ятки сакральної архітектури є джерелами історичної інформації. Саме цим і зумовлена їх історична цінність та зацікавленість туристів у пізнанні.

Враховуючи вище сказане, можна розробити кілька туристичних маршрутів по сакральних християнських святинях, а також паломницький тур, по місцях пов'язаних з чудотворними іконами Божої Матері. Наприклад: Кам'янець-Подільський – Тинна – Летичів, чудотворною іконою св. Антонія – Городок.

Надзвичайно цікавим може бути тур Дністром по скельних монастирях, які знаходяться в Бакоті, Лядаві.

Дуже вдалим може бути поєднання релігійного і краєзнавчого туризму у турі: «Церкви - фортеці», який проляже за маршрутом: «Сутківці – Сатанів – Кам'янець-Подільський». Поряд з унікальною архітектурою церков, екскурсанти матимуть можливість познайомитись з багатою історією цих населених пунктів, помилуватись незрівнянними подільськими ландшафтами.

Суттєво може вплинути на збільшення паломників за рахунок внутрішнього ресурсу і відвідання некрополю основоположника хасидизму Ізраеля – Баал – Шем – Това У Меджибожі, в поєднанні з екскурсією по Меджибозькій фортеці.

Однак у сфері релігійного туризму Хмельниччини існує багато проблем, основними з яких є:

- 1) Відсутність сформованої інфра-структури у сфері релігійного туризму (готелів, місць відпочинку, занедбаність пам'яток і територій довкола, погане транспортне сполучення).
- 2) Відсутність належного інформаційного забезпечення.
- 3) Нестача коштів на відновлення пам'яток і впорядкування

інфраструктури релігійного туризму з боку громад і недостатнє фінансування, з боку держави.

4) Зловживання, пов'язані з діяльністю у сфері релігійного туризму.

Таким чином п'ятки сакральної історії та культури є засобом утвердження національної свідомості і самосвідомості, відтворення історичної пам'яті, виховання патріотизму, розвитку естетичних смаків. Повернення людям можливості духовного розвитку, якого вони були позбавлені протягом багатьох десятиріч, дає можливість гідно оцінити культурну, архітектурну і духовну спадщину культового будівництва України, зокрема сакральної архітектури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Авдеев А.А. Паломниковедение как теория, и паломничество // Материалы Первой респуб. Научно-практической конференции «Туризм, курорты и наука». Симферополь: Таврич. Нац. Університет им. Вернадского, 2003.- с.64-68
2. Богданова С. Паломничество как составляющая туризма. Российская туристическая газета. – 2002. _№24. – с. 4;
3. Головина Е. Паломничество. Духовная потребность. // Бизнес. Новогодние сюрпризы.- 2002., дек.- с. 17;
4. Гронова К. Розвиток релігійного туризму в Україні // громадське харчування і туризм. Індустрія у ринкових умовах: зб. Наук. Праці. – К., 2001. – с. 83
5. Дмитрієвський О.В. релігійний туризм // Вісник ДІТБ 4 – 2000.- с. 117 – 2002;
6. Дудкина О.П. релігійне паломництво як перспективний вид туризму // Туристичні ресурси України. – К., 1996. – с 112-117.

Annotation: This article deals with the state and prospects of development of religious tourism interest.

Keywords: tourism, Christian sanctuary prospects.